

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A lakásépítő Bizottság programja*

Forrás:

Népéleti Közlöny

Bp.
(Hely)

1918. 7. 17.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

333.32

Hely

Idő

"1918"

Személy

Helyszám

333.32/1918

A Lakásépítő Bizottság programja.

A Lakásépítő Állandó Bizottság még tavaly december 5-ikén végrehajtó bizottságot választott a lakásépítéssel kapcsolatos kérdések megvitatására és a lakásépítés megkönnyítését célzó intézkedések iránti javaslattételre. E bizottság hetenkint 2—3 ülésben behatóan tárgyalta a felmerült kérdéseket és szükséges teendőket és eddigi tanácskozásainak eredményét a kérdés minden részletére kiterjedő jelentésben foglalta össze.

A bizottság, mint a jelentésében hangsúlyozza a lakás-hiánynak nagymérvű jelentőségét felismervén, működésének súlypontját odairányítja, hogy meg akarja teremteni mindazokat a lehetőségeket, amelyek egyszerű, olcsóbb lakások építését lehetővé teszik, illetőleg elősegítik és el akarják hárítani mindazon akadályokat, amelyek egy ilyen egészséges építési akciónak gátul szolgálnak. Ezen messzebbre néző és az egész háború utáni építkezésre kiható gyökeres intézkedéseken kívül a bizottság ép olyan komoly körültekintéssel vizsgálta az azonnali intézkedések módját és lehetőségeit.

Ez utóbbiaknak szükségessége abból a tényből fakad, hogy a lakásnyomorúság Budapesten már olyan méreteket öltött, hogy előre látható, hogy ha azon rögtön és kellő eréllyel nem segítünk, akkor a békekötés után hazakerülők ezrei maradnak fedél nélkül, viszont ugyanakkor munkáskezek tízezrei fognak dologtalanul állni. Okvetlenül gondoskodni kell tehát, hogy a munka felvételéhez szükséges nyersanyagok akkorára már felraktározva rendelkezésre álljanak.

Ezért a rögtöni intézkedések egymástól független két csoportba sorozandók: 1. Azonnali anyagtermelés. 2. Azonnali építkezés. Eszerint: 1. Azonnal meg kell kezdeni bizonyos elsőrangú építési anyagoknak, mint téglá, cserép, mész, cement, vas stb. gyártását és felraktározását, mert építkezést elkezdni nem lehet addig, amíg ezen elsődleges építési anyagok kellő mennyiségben rendelkezésre nem állanak, mert különben

anyaghiány miatt a munka minduntalan fennakadna. Ezen anyagok gyártása valamely kellő hatáskörű és executiv hatalmú állami szerv, esetleg miniszterium felügyelete alatt történék és az volna hivatott örködni afelett, hogy az így e célra gyártott és felraktározott építési anyagok másra, mint lakásépítésre fel ne használtassanak.

2. A rögtöni építkezésre vonatkozólag a bizottság nem készítette el a házak terveit, mivel tervek készítése nem lehet egy bizottsági feladat. Ellenben a kivitel módozatait megállapította fővonásokban. Ezek szerint: szerkezeti főanyagul a fa kínálkozik legalkalmasabbnak, de nem mellőzendő a beton, salakbeton és szurrogátum sem. Külföldi példák is mutatják, hogy ilyen anyagokból is kellemes, állandó tartózkodásra alkalmas lakások készíthetők. A bizottság ama házakat a legmesszebbmenő takarékoság szemeltartása mellett állandó jellegűnek kívánja tekinteni, amelyek az igényeket 30—35 évig kielégíten hivatottak. Építendőek volnának 2, 3 és 4 szobás lakások, de emellett még közös konyhájú házakra, legényszállókra, munkásbarakkokra és hivatalok kitelepítésére is gondolni kell. Ezen építkezéseket a kormányzat ellenőrzése alatt álló szabad részvénytársaság intézné, felruházva az államhatalom legmesszebbmenő támogatásával.

A bizottság ismételtelen kiemeli, hogy a feladatok megvalósítása adott viszonyok között kizárólag az államhatalomnak áll módjában és a fenyegető veszély elhárítása kizárólag a kormány kötelessége.

A rögtöni intézkedések itt részletezett teendői mellett a bizottság munkájának súlypontját a lakásszükség gyökeresebb gyógyító módjainak megállapítására fordította. A bizottság ilyen irányú tanácskozásainak eddigi eredményét hét főbb pontra osztható egységes programba foglalta össze, amely egységes program és annak minden pontja külön is hivatott a háború utáni építési tevékenységben minden gazdasági erő lakástermelésre serkenteni és odahatni, hogy az eddiginél jobb, olcsóbb és higiénikusabb lakások, szebb és higiénikusabb város építését lehetővé tegye. E célok elérésére alkalmas eszközök a jelentés szerint a következők: 1. Adóügyi reformok.

2. Új alapra fektetett városi telekpolitika. 3. Az építésügyi szabályzat módosítása olyan értelemben, hogy a) az építési engedélyek megszerzése megkönnyíttessék és főleg gyorsíttassék; b) hogy a szerkezetekben nagyobb mérvű könnyítések engedélyeztessenek; c) hogy a téglaméreték nyugateurópai kisebb méretre alakíttassanak; d) hogy mód nyújtassék a telkeknek helyesebb és okosabb kihasználására; e) hogy elháríttassanak azok az akadályok, amelyek miatt ma a telkeknek százai évtizedeken át be nem építhetők. A bizottság az építési szabályzatot ezen szempontokból le is tárgyalta és szükséges módosításait most foglalja pontokba. 4. Külön könnyítések, kedvezmények és lehetőségek állítandók föl kis családi lakóházak és telepek létesíthetésére. 5. A város általános szabályozási tervének sürgős megállapítása. Azonkívül a bizottság szükségesnek tartja utak és közművek létesítését, a közlekedés biztosítását és gyorsítását és az állam feladataként jelöli meg a lakásépítést, különösen pedig közhasznú társaságok, szövetkezetek, stb. építési tevékenységét a szokásos és elérhető jelzálogkölcsonön kívül nagyobb másodhelyi kölcsönök nyújtásával, vagy azok biztosításával elősegíteni.

A lakásépítő állandó bizottság nemrégiben tartott egyetemes ülésén tárgyalta e jelentést és programot és elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot, amely az ott lefektetett alapelvek rövid összefoglalása. Egyúttal felkérte a nagybizottság a végrehajtó bizottságot, illetőleg az elnöki tanácsot, hogy a rögtöni intézkedések azonnali foganatosítása, valamint az építésügyi szabályzatnak rendeleti úton való megváltoztatása érdekében keresse meg a miniszterelnököt, mint a L. Á. B. elnökét és kérje meg, hogy a lakásépítéssel kapcsolatos ügyekben a Lakásépítő Állandó Bizottságot a lakásépítés előmozdítását célzó legfőbb állami közhatóság hivatalos tanácsadó szervének nevezze ki.